

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Niemcy i Francja zachowują się obojętnie.

Ambasador turecki miał rozmowę z rosyjskim ministrem spraw zagranicznych Sazonowem, który w sposób stanowczy oświadczył, że postanowienia konferencji londyńskiej muszą być uszanowane.

Przeważa zdanie, że Sazonow ograniczy się tylko do słów stanowczych.

Z drugiej przeciwie strony pisma donoszą, że ambasador turecki interpelował ministra spraw zagranicznych, jako jest przyczyną tego, że skoncentrowane zostały wojska wzdłuż granicy tureckiej.

Według otrzymanych tu wiadomości z Londynu, na wczorajszej konferencji ambasadorów podczas rozważania sprawy wysłania noty zbiorowej do Turcji, wynikił wśród ambasadorów ostry spór.

To też zapowiadane wręczenia noty zbiorowej w Konstantynopolu nie było; natomiast, jak utrzymują w Petersburgu, ingerencja mocarstw na rząd turecki ma nastąpić po konferencji ambasadorów w stolicy Turcji. G. S.

TELEGRAMY.

Zgon obrońcy Adryanopola. Konstantynopol 31. Szukri-pa zabrał Adryanopola zmarł na chore.

Demobilizacja austriacka. Wiedeń 31. Dzienniki zbilżone do rządu donoszą, że w najbliższej przyszłości, wobec zmniejszenia się obaw, iż prawa Albanji może zagrażać pokojowi, nastąpi rozpuszczenie rezerwistów z 5 i 16 korpusów, stojących w Bośni Hercegowinie.

Niemia zgody. Londyn 31. Dzienniki stwierdzają, że wczorajsza konferencja ambasadorów wykazała, że mocarstwa nie myślą wcale o interwencji w sprawie tureckiej i że nie mają zamiaru udzielenia Rosji odpowiedniego w tej mierze mandatu.

O wysłaniu do Konstantynopola nowej wspólnej również niema mowy na razie.

Ograniczenia procentowe. Petersburg 31. Minister oświaty, Kasso, przygotował cyrkularz w sprawie stosunku procentowego żydów w szkołach średnich. Według cyrkularza, procent ten w granicy osiadczości wynosić 15 proc., poza granicą osiadłości — 10 proc.

Revolucja w Chinach. Londyn 31. Według wiadomości, pochodzących z Chin, większość ludności sympatyzuje z Jaanszajem. Rewolucja południowa znajduje się obecnie w tym stadium, że zwycięstwo będzie bezwarunkowo po stronie rządowej, embarazje, że rewolucjonisci nie posiadają zasobów pieniężnych, któremu główną rozporządza Jaanszaj. Obliczono, iż zawiercha obecna kosztuje Chiny już 5 milionów dolarów.

Upadek socjalizmu. Berlin 31. W dodatku nadzwyczajnym organu socjalistów „Vorwärts” kazano się sprawozdanie z kongresu socjalistycznego, odbytego w Jenie. Sprawozdanie stwierdza, że liczba członków niemieckiej socjal-demokracji od zeszłego roku nie wzrosła, lecz przebiega, w rozwoju partji panuje obecnie zastoje. Liczba abonentów „Vorwärtsa”, wynosząca w czerwcu roku ubiegłego 165,000, spada obecnie do 157,000.

Wybrki sufrazytek. Londyn 31. Nocy ubiegłej sufrazytki, przy pomocy swych zwolenników dokonali napadu na więzienie Holwaj. Atak miał na celu oswobodzenie Sylwii Panburst, córki znanej przywódczyni sufrazytek.

Zamach nie udał się. Policja aresztowała kilka sufrazytek.

Zamach. Tyflis 31. Na dworcu kolejowym w Gori nieznani ludzie strzelali do romawiających: wiceprokuratora tyfliskiego sądu okręgowego, Tkaczgwa, sędziego śledczego Awaszarowa i szacelnika dowiatu, Błada. Ostatni został śmiertelnie, zaś Awaszarow i Tkaczew lekko ranni. Błau zmarł.

Strajk powozowy w Hiszpanji. Barcelona 31. Wybuchł strajk powozowy. Robotnicy z przedmieść tłumnie przeciągali przez miasto i rzucali kamieniami do fabryki, zmuszając do zaprzestania pracy.

KRONIKA.

— Piętrzymka do Przyrowa.

Dziś w piątek 1 b.m. jak już donosiliśmy; o g. 7 rano po nabożeństwie wyruszy z Częstochowy piętrzymka, udając się zwyczajem dorocznym do św. Anny pod Przyrowem.

— Piętrzymka Zgierzka. W poniedziałek 25 sierpnia na odpust na Jasnej Górze wyruszy piętrzymka ze Zgierza. W piętrzymce tej, na której czele stoi ks. Lucjan Magrzyk, wikariusz parafji Zgierskiej, zapowiedziano udział zgóra 300 osób.

— Poświęcenie. W niedzielę 3 b. m. o godz. 4-ej po poł. odbędzie się poświęcenie sklepu galanterijnego przeniesionego z domu nr. 32 do domu nr. 30 przy ul. Krakowskiej.

— Zebranie szewców. W niedzielę 3 b. m. o godz. 3 po poł. u p. Sowały (II Aleja nr. 41) odbędzie się gospodnie zebranie czeladników szewckich.

— Z kolonji letnich. Dziś w piątek 1 sierpnia o godz. 12 w południe po kąpieli, śniadaniu oraz nabożeństwie w kościele św. Zygmunta i wspólnej fotografii wyruszy 24 chłopców na kolonje letnie do Łojek, wysłanych przez sekcję kolonji letnich przy Tow. Dobr. dla Chłrczciań.

Nadto dziś nastąpi powrót dziesięciu wysłanych w pierwszym sezonie. **— Odłożona wycieczka.** Zapowiedziana na niedzielę 3 b. m. wycieczka „Ogńska Robotniczego”, z powodu niepogody została odłożoną do nadchodzącej niedzieli.

— Z licytacji. W środę o godz. 11 rano w Magistracie częstochowskim odbyła się licytacja na dzierżawę budki do wody odfowanej na placu Jasnogórskim. Licytacja rozpoczęła o 50 rb. rocznie in plus.

Jak wiadomo dotychczas budkę tę dzierżawił p. Kurzyk. Obecnie przy licytacji utrzymał się p. Antoni Błakowski, który wydzierżawił wspomnianą budkę za 96 rb. 50 kop. rocznie, na trzy lata od 14 sierpnia 1913 r. do 14 sierpnia 1916 r.

— W sprawie węglowej. Nadchodząca z Zagłębia Dąbrowskiego wiadomość o czynionych tu nietychwałych zakupach węgla na wywóz w głąb Rosji, niepokoją wiele osób, przewidujących trudności kupna i dostawy węgla wśród zimy.

— Z przemysłu. Jak się dowiadujemy, kop. „Flora” w Dąbrowie, będąca własnością akcjonariuszy żydowskich, w tych dniach przeszła na własność kapitalistów francuskich z Częstochowy. Podobno kilka akcji nabył Polacy.

— Kaso w Zawierciu. Pozwolono drugiej kasie pożyczkowej oszczędnościowej w Zawierciu powiększyć wkłady do 60 rb.

— Telefon w rzeźni. Odnosne władze miejskie postanowiły zaprowadzić na koszt miasta telefon dla weterynarza przy rzeźni m. Częstochowy.

— Nie otrzymują wynagrodzenia. W uzupełnieniu notki pod powyższym tytułem zamieszczonej na łamach naszego „Gońca Częstoch.” w dn. 23 lipca otrzymujemy zawiadomienie od Zarządu, iż ten ostatni spełnia rolę opiekuna nad biegiem wykładowców w wieczkursach rzemieślniczych, strona zaś materyjalna spoczywa na barkach p. Cz. Bagieńskiego. I jedno jeszcze. Rok szkolny kursów kończy się z dnem 1 maja, przeto załóżkę może być wymagana do wzmiarkowanego terminu.

— Wyścigi cyklistów. W niedzielę 3 sierpnia, jak już donosiliśmy, sekcja kolarska przy Tow. śpiewacem „Lutnia” w Częstochowie urządza wyścigi cyklistów w cykłodromie p. Kurasiewicza, przy ul. Szkolnej nr. 15a, z udziałem jeźdźców miejscowych, warszawskich, sosenwicekch i innych. Zapisy i wpisowe po 1 rb. 50 kop. przyjmuje członek dyżurny w kancelarji „Lutni” do dn. 29 lipca włącznie. Po tym terminie nowe zgłoszenia pod żadnym warunkiem uwzględniane nie będą. Szczegóły w programach. Ceny miejsc od 1 rb. do 60 kop. Wejście 30 kop. Uczniowie i dzieci placą połowę. Początek wyścigów o godz. 3 po południu.

— Czemu to przypisać? Od dawien dawna zakorzenił się u nas zwyczaj faworyzowania jednej strony ulicy, placu, względnie ogrodu miejskiego lub skwera. Wywołuje to oczywiście tłok, wzajemne popychanie się zwłaszcza w dni świąteczne, podczas gdy przeciwnie chodniki alei są wolne.

Dnia 2 Sierpnia jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ś. p. MARJANA STANISŁAWA

LYPPA

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Św. Zygmunta o godz. 10 rano na które zapraszają zycielwych pamięci zmarłego.

Rodzice i siostry.

— Zaliczenia. W dniu wczorajszym wpłynęły i są do zakasowania na kolei W.-W. następujące zaliczenia:

Nr. ar. zaliczeń pospiesznych krajowych:	4905 4890 4884 4882 4889 4886 4902
Nr. ar. zaliczeń pospiesznych bezpośrednich:	310 327 319 280 251
Nr. ar. zaliczeń zwyczajnych krajowych:	6932 7746 7789 7807 7825 7912 7917 7933 7958 7993 7931 7972 7974 7980 7985 7988 7998 8007 8008 8011 8016 8017 8026 8031 8032 8047 8050 8062 8065 8069 8089 8092 8101 8102 8104 8105 8110 8111 8118 8119 8120 8121 8123 8138
Nr. ar. zaliczeń zwyczajnych bezpośrednich:	30293 31109 31109 81253 31858 31392 31400 31429 31485 31508 31515 31539 31554 31565 31689 31680 31687 31768 31769 31804 31832 31840 31939 31900 31935 31977 32007

Tak jest wszędzie a więc i w Częstochowie. Wystarczy wyjść przed wieczorem koło godz. 7—8-ej w II Aleję by, udając się po stronie Magistratu nie naraził boków na szereg „boksów” napędzających na pływ — słowem na grad przykrych niespodzianek.

Pracownicy i pracownicy kantorów, sklepów, biur, strojne panie, młodzież szkolna wszystko to tłoczy się, popycha i ruciłiwa, poszanną lawą plynie ku ulicy Teatralnej i z powrotem do Centralnej.

Alejami, przeciwną stroną, podają tylko zarak — robotnik, rzemieślnik lub ktoś komu spieszno.

Nie w tem jeszcze tkwi istota zła za publicznością podążają i władze miejskie, tracząc się więcej o porządek jednej strony ulic kosztem drugiej. Najlepszy dowód mamy na parku miejskim. Po lewej stronie co krok natykamy się na stróży, przestrzegających porządku wieczorem park bywa oświetlany, w uliczkach panuje czystość wzorowa słowem przyjemność doń jest jaść.

Przyjrzyjmy się teraz prawej połowie parku. Na ławkach porokładani mężczyźni o wejściu nie budzącym zaufania. Tu i owdzie podobne ludywidna śpiące na trawnikach. Wieczorem clemność egipskie, że lęk ogarnia przechodnia.

A szkoda. Bowiem prawa połowa parku posiada stare drzewa, dostarczające dużo cienia i chłodn. Nadto jest ona o wiele ładniejszą — ze względu na swój pierwotny, mniej sztuczny charakter.

Przy pracy.

Wczoraj w fabryce Pelizer i Syn zdarzył się następujący wypadek. Oto gdy wybito tłok w cein naprawy jednego z cylindrów nastąpił wybuch pary zawartej w tym cylindrze, skutkiem czego ślusarz, nazwiskiem Ozolin, niegdy bolesna poparzenia. O godz. 6 po poł. przewieziono go do domu. Pierwszą pomocą lekarską udzielił poszwaukowanemu dr. E. Kohn.

Powtórny pożar fabryki.

We wczorajszym wydaniu naszego „Gońca Częstoch.” donosiliśmy o pożarze w fabryce wyrobów celulozowych Moszka Szwarca a właściwie Rozenberga, przy ul. Krakowskiej nr. 10, który ogabiał domownicy. Nie upłynęła jednak doba od powyższej wiadomości gdy oto o godz. 1 i pół po poł. trąbki alarmowe zwiastowały pożar.

Początkowo sądziliśmy, iż pożar powstał w fabryce kapeluszy H. Markusfelda. Jak się jednak okazało ogień począł się szerzyć w pomienionej fabryce, która tym razem spłonęła doszczętnie. Na miejsce wypadku wezwano pogotowie częstoch. straży ogn. ochotniczej z nieustrudzonym majorem Zubrowskim i pncz. Pączkowskim na czele, lecz już wówczas gdy płomienie ogarnęły całą fabrykę. Straty wynoszą kilka tysięcy rubli. Na miejsce wypadku przybył niezwłocznie komisarz I-go cyrkułu policyjnego W. Arbusow.

W sprawie powtórnego pożaru rzeczony fabryki wdrożono energiczne śledztwo.

— Śmiertelny wypadek. Onegdaj w Ciegowicach za Łazami 14-letni syn gospodarza teje wsi, Józef Kalina, wszedłszy na gruszę po owoce, stanął nogą na słabej odrośli i złamawszy ją spadł na ziemię, tak nieszczęśliwie, iż złamał sobie kość paclerzową. K. na drugi dzień zmarł.

— Omal nie wypadek. W liście nadesłanym do redakcji p. D. M. prosi o zaznaczenie, iż zajęcie opisane w notatce pod powyższym tytułem wynikało z nieuważli woźnicy oraz dzięki zlema stanowi mostu.

— Depesze niedoręczone. Radgowski z Piotrkowa. Obtemperowani z Tyflisu, Płoterm z Białej, A. L. Kahn z Houston Texas, Ameryka, Florczyk z Widzowa W.-W.

Zawiercie.

Z Tow. ako, zakładowi przedzadni „Zawiercie.”

W lokalu zarządu powyższego T-wa w Warszawie odbyło się nadzwyczajne zebranie ogólne akcjonariuszów, na które przybyło kilku członków, reprezentujących ogółem 801 głosów.

Zebranie powyższe, jak opiewał porządek dzienny, zwolano celem uchwalenia podwyższenia stałego wynagrodzenia członkom zarządu i dyrektorem zarządzającym, licząc od 1 stycznia 1913 r. Prócz tego na porządku dziennym postanowiono wybór członka zarządu w miejsce ustępującego na własne żądanie p. Miecz. Epsteinia. Zebranie rozpoczęło od wyborów, przyczem powołano na stanowisko wiceprezesa p. Piotra Drzewieckiego.

Następnie rozważano sprawę podwyższenia zarządowi wynagrodzenia, które podniesiono z 10 tysięcy rb. do 40,000 rb. rocznie. Przeciw tej niezwykłej normie tembardziej fantastycznej, iż ma ona obowiązywać wstecz od 1 stycznia, protestował tylko p. Rozpędowski, który wogóle nie uznaje potrzeby zwoływania zebrania nadzwyczajnego. Podwyższoną normę uchwalono.

Zarząd zawiadomił, iż przedsięwzięto kroki celem przeszacowania majątku nieruchomościowego Tow. wynik tej pracy wskazuje władzy będzie w roku przyszłym i dopiero wówczas można będzie orzec czy przeszacowanie przyniesie spodziewane obniżenie czy powiększenie stanu czynnego.

Sopoty.

— Hakatyzm w Sopotach.

„Gazeta Gdańska” donosi, że dyrektor kapelowy p. Knabolder odnowił p. Tracewskiej i p. p. „Tariańskiemu i Siednickiemu sali karhausu na koncert na zasadzie, że reklama pisana była po polsku.

Na uwagę zaś, że przeciw polska publiczność zwozi tutaj pieniądze, — oświadczone mu: „Wir brauchen hierkeine Polen” (nie potrzebujemy tutaj polaków).

Repertuar Teatru Polskiego w Warszawie.

Piątek 1 — „Lekarz mimo woli” i „Georges Dandiu”.
Sobota 2 — „Lekarz mimo woli” i „Georg’s Dandiu”.
Niedziela 3 — „Lekarz mimo woli” i „Georges Dandiu”.

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH

w Częstochowie, Teatralna M 11, otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę, niedzielę i święta do 8 w.

Kafle i roboty zdunskie

L. NIEPRZECKI i S-ka

w Częstochowie, Teatralna 24, telef. 221.

AKUSZERKA

MARIA STREKAŁOWA

Zawiadamia że po 14 latach praktyki w przytulnym położeniu jako przelozona obecnie mieszka il-ga Aleja Nr. 29. Przyjmuje zamówienia jako też i u siebie przyjmuje Dyktancję zapewniona. 0683

Dokój umiłowany przy rodzinie wysunął zaraz. Wiadomość w restauracji Jackowskiego.

Cesarska pożyczka.

W Paryżu zmarła pani Carpeaux, wdowa po rzeźbiarzu, niegdyś ulubieńcu cesarza Napoleona III. Zmarła lubiła do śmierci opowiadać wspomnienia z życia męża, zwłaszcza historię o tem jak cesarz pożyczył od jej męża sędem i pół franka.

Na jakiejś uroczystości dworskiej był obecny Carpeaux i kilku przyjaciół jego. Ci patrzeli ze zdumieniem jak cesarz wziął ulubieńca swego pod rękę, wyprowadził do osobnego pokoju i tam z nim czas jakiś na osobności rozmawiał.

Gdy się Carpeaux znów w salonie ukazał, przyjaciele obstąpili go i dopytywali się, o czem cesarz z nim rozmawiał. Ale rzeźbiarz położył tylko palec na ustach i szepnął: „Nigdy rozmowy tej za nic na świecie nie zdradzę!”

Gdy go jednak przyjaciele bardzo przyparli, zaprowadził ich do kąta, wziął od nich słowo honoru, że nikomu tajemnicę nie zdradzą i tajemniczo wyszeptak: —

— Cesarz pożyczyl odemnie pieniądze tylko o tem nikt wiedzieć nie powinien. Na nieszczęście miałem przy sobie tylko piętnaście franków, ale podzieliłmi się po bratersku.

Czy przyjaciele nwiierzili, czy poznali, że rzeźbiarz z nich sobie zakpił, o to mniejsza. Ale rzecz się rozniósła i doszła do cesarza tego samego dnia jeszcze.

Nazajutrz cesarz odwiedził rzeźbiarza w jego pracowni. Obejrzał najświetsze jego prace, a przed samem odejściem rzekł:

— Ale, byłbym zapomnieli! Jestem dziś przy pieniędżach, więc oddaje panu te 7 i pół franka, które od pana pożyczylem.

Rzeźbiarz osłupiał, jakby gromem rażony. Chciał się tłumaczyć, ale cesarz przerwał mu ze śmiechem.

— To było doskonale! Oboje z Eugenją pokładaliśmy się ze śmiechu. Ale, mój kochany Carpeaux, musisz mi pan jeden przyczec. We własnym interesie swoim. Na drugi raz pożycz mi pan więcej.

Prosimy o składanie ofiar na Schronienie dla paralityków.

Analfabotyzm w Europie.

Statystyk szwedzki Sundberg, zestawil dane, dotyczące stanu szkolnictwa w krajach europejskich. Najmniej analfabotów posiada Rzesza niemiecka, najwięcej Rumunia. Tabela statystyczna przedstawia się jak następuje: Szwecja i Szwajcaria 0.1 proc., Danja 0.2 proc., Anglja 1.0 proc., Francja 2.0 proc., Holandia 2.1 proc., Finlandja 4.9 proc., — Belgja 10.3 proc., Austro-Węgry 25.7 proc., Grecja 30 proc., Włochy 31.3 proc., Bułgaria 53 proc., Resja i Serbia 62 proc., Portugalia 70 proc., Rumanja 73 proc.

Ogólna suma wydatków ponoszona na szkolnictwo ludowe, wynosi w całej Europie 840 mil. rubli. Z tego wypada na Rzeszę niemiecką jedna trzecia, na Angliję jedna czwarta, na Francję jedna osma, na Austro-Węgry jedna dziesiąta i na Rosję jedna trzydziesta.

Dwa listy dyplomatyczne z XVII wieku.

Poniżej podajemy dostarczony przez pewnego historyka lwowskiego „Słowa Piskiemu” opis listów, jakie pisali do siebie około r. 1670: sułtan turecki i kozacy zaporojscy.

List od Sultana Cesarza Tureckiego do Kozaków zaporoskich.

Sułtan, syn Oświeconego Cesarza Tureckiego, — wszystkich braci Tureckich, Macedońskich, Jerozolimskich, — Wielkiego i Małego Egiptu, Asyryjski Król nad Królami — Książę nad wszystkim księżętą — Pan nad Panami — Potentant nad wszystkimi potentatami na ziemi będącymi, Rycerz niezwykły — Wnuk Boży — Stróż strazy Bożego Grobu — Instygator chrześcijański — Opięknun krzyżowanego Boga — Nadzieja i pociecha Bisurmanów — Wybawienie Cyganów — Smutek chrześcijański — Nadzieja żydowska:

Przykazuje wam, Kozakom Zaporoskim, abyście się mnie więcej turbować nie wazyli i dobrowolnie się poddali bez wszelkiej przeciwności i potencji, bo mięcz i ogień będą przeciw hardości waszej”.

Tem kończy Sułtan.

Odpowiedź Kozaków Zaporoskich.

Ty, Sułtanie Turecki, — proklato bo czorta brat i towarzyszu, szczo odnu z nim kobyłu wazył! Czort solit, a ty Jesz — a twoje wojsko skóry łapit. Ty samoho Lucypera sekretar, Turecki i Greccki kuchar, Babiloński ślosar, Jerozolimski kowal, Asyryjski koleśnik, Syryjski konoawal, Ormiański browarunik, Macedoński kozemjaka, Aleksandryjski wor i moszennik, Arabski lichwar, wełkoho i malocho Egiptu swynia i pastuch, Armenskaja sobaka, Tatarskaja pokusa, Szalejesz po switu, a krutyjszja po ziemi, jak postradawszy hluzdył Hycel Kamienlecki, Kat Podolski, dureń Wołoski, kołtyha Ukraineskaja, mara Moskowskaja, a samoho blesa wnuk, naszego Boba wysmiewca, smutek i spadok Bismurmański, wsieho swita i podswita blazen i pluhawiec!

Tobie, synu sobaczy, nie poddajemsi a twoho lichoho wojska nie bojemsi. My z toboja jak ryba z wodou zetrem si a budem sija bity, a teperece naserj swojej materji!

O! tobie s czo otkazal na pyśmo twoje Ksiantynopolskie.
Zaporoskie Kozaki.

Humor i Satyra.

Na wystawie.

Malarz: Jak można było plótno tak nisko wlezać! Mój obraz trzeba z daleka oglądać.

Odzwierzni (na wyst. obr.) To też proszę pana, jak tylko kto ujrzy ten obraz, odrzuci daleko odchodzi.

Człowiek z sercem.

— Daleko byłem szczęśliwszy, kiedy musiał na codzienny chleb zarabiać, pieniądze nie dają szczęścia.

— To nic łatwiejszego, rozdać je innym!

— Co znnowo, miałbym być bez serca i innych ludzi także unieszczęśliwiać?

Znalezione

młody człowiek, zgłosić się Teatr Odeon. 707

Tanio

można w Administracji lokal frontowy w Alei Gońca za zwrotem koszt. Wiadomość w Administracji ogłoszenia. 0609 strażni „Gońca”. 0589

„REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU I PRZEMYSŁU”

Kupiec, przemysłowiec, rzemieślnik, profesjonalista dochodzą do fortuny przy znacznej ilości odbiorców, a ilość tę osiąga się wtedy, kiedy ogół jest dokładnie poinformowany, dokąd się ma zwrócić z zapotrzebowaniem.

Kto pragnie więc rozwinąć swój handel, przemysł lub profesję, ten może skutecznie to tylko za pomocą częstych ogłoszeń w pismach, czyli mów reklamować się.

Narody produjące w cywilizacji i kulturze dawno już uznaly reklamę jako niezbędny czynnik rozwoju ekonomicznego kraju, przeto jest naszym obowiązkiem iść w ich ślady utworzoną i wypróbowaną drogą. Ogłoszenie wiedzy nie czybia samoznawczego celu o ile jest umieszczone w piśmie poczytnym rozsyłanem w znacznej ilości egzemplarzy.

„Gońca Częstochowski”, który od samego założenia stara się o uświadomienie i podtrzymanie jak najszerszego chrześcijańskiego ogółu swych czytelników w kierunku narodowym, społecznym i ekonomicznym dziś stał się piśmie najpoczytniejszym z prowincjonalnych i rozchodzi się w kilku tysiącach egzemplarzy. Spotkać go można w księgarniach, czytelniach, stowarzyszeniach, hotelach, restauracjach, cukierniach, kółkach rolniczych, spożywczych sklepach, biurach ogłoszeń, zakładach przemysłowych i nie tylko w Częstochowie, Noworodanku, Zawierciu i okolicach tych miast, ale prawie w całym Królestwie Polskiem, a także do Rosji, Syberji, a nawet do Ameryki wysyłamy po kilkadziesiąt egzemplarzy, gdyż bardzo wiele osób interesuje się samą Częstochową, jako sercem katolickiej Polski.

Kto więc pojmuje potęgę reklamy, temu nadarza się najlepsza sposobność korzystania z niej.

Obok zwykłych ogłoszeń otwieramy w Gońcu stały dział informacyjny firm i zakładów chrześcijańskich na bardzo dogodnych warunkach.

WYDAWNICTWO GONCA CZĘSTOCHOWSKIEGO

Biuro Techniczno-Handlowe B. Wiśniewski i S-ka

Cerkiewna № 11 telefon № 385.

Poleca ze składu po cenach fabrycznych Węże gumowe petersb. fabryki „Treugolnik” Węże parciane, węże metalowe. Pompy.

1-c WYKŁADY KULINARNE ZA POMOCĄ SAMOUCZKA.

Kompletny kurs do samodzielnej nauki. Kuchnia mięsna i postna, około 1000 przepisów potraw, napojów, ciast kompotów, konfitur, deserów, pasztetów i t. p. 300 stronice osobnego druku. Cena z przesyłką za zaliczeniem pocztowym rb. 2 k. 60. RABY, jak prowadzić wzorowo gospodarstwo domowe, przepisy na oszczędne i pozytywne obiady, wraz z dodatkiem, jak należy krajać mięsa, upleścić stoły i ubierać półmiski, około 100 str. z ilustracjami. Cena rb. i k. 20. Oba wydawnictwa razem rb. 3 k. 35 (można nadsył. markami). Z zamówieniami należy zwracać się jedynie do J. A. PETERSA, Petersburg, Petersburskaja stor. Bolszoj prosp. 56.

„ POKOST ”
C. Ch. Szmida w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju
Farby i Gips
Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb u
WACŁAWA ORLA
w Częstochowie, III Aleja 46.

PURGEN
IDEALNY
ŚRODEK PRZECZYSZCZAJĄCY
DLA DOROSŁYCH I DZIECI.

Bezwartościową imitację i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka które nie są zaopatrzone w niebieską banderolę z rosyjskim napisem oraz u dołu na pokrywce pudełka nie mają zamieszczonej firmy **Dr. Bayer & Tarsa Budapest** Pudełko 65 kop. we wszystkich aptekach.

Zarząd drogi żel. Herbsko-Kieleckiej

Niniejszem zawiadamia że na nowo otworzonym przystanku „Pasieki” pomiędzy stacjami Ostrowy i Herby zatrzymują się pociągi towarowo- osobowe, a mianowicie:
Częstochowa—Herby №№ 11 i 13
Herby—Częstochowa №№ 14 i 16, dla przyjęcia pasażerów bez bagażu.

Zginął Student
paszport wydany przez zagraniczną politechnikę magistrat m. Częstochowa posiada korespondentki wy na imię Józefa Wigo Wiadomość od 3-4 w ławskiego. 697

Zgubiono
paszport wydany przez magistrat m. Częstoch., na imię Jakóba Dembowskiego. 678

Zginął
paszport wydany przez gminę Machory powiat Opatowski na imię Lukasz Stoniowskiego 690

Place
do sprzedania przy ulicy Centralnej 2800 [lokal przy ul. św. Kazimierza około 4000 [lokal wiodo mósć P. Szuberski w Klasztorze. 673—

Ogród
owocowo-warzywny de wydzierżawienia. Wiadomość: Aleksandrowska 22, Szmgulski.

Sklep Galanteryjno-Spożywczy pod firmą **P. CIESIELSKA** przeniesiony z domu Nr. 32 pod Nr. 30 na ul. Krakowskiej został zapoznany w najniezbędniejsze i wyborowe towary. Polecając się łaską wzm wspomniany szanownej klienteli
Pozostaje z poważaniem
P. Ciesielska.
709

Do sprzedania dom składający się z 3 mieszkań i placu około 500 łokci Wiadomość u Chojeckiego Nr. 990 na przedm. Zawodzie 681

ADWOKAT Jan Dreszer przeprowadził się **li-Aleja № 33** przyjmuje od 9-jej do 10-jej rano i od 4-jej do 6-jej po południu

Zginęła księżka udzielowa kasy Półecz. Oszędna, „Częstochowska” № 669. 698

Ponieważ pan Kokularz niedotrzymał warunków płatności podług umowy kontraktowej, z własnymi wsi Grabowka, o zapłaceniu za prawo polowania za rok swęty, tem rambem została rozwiązana umowa między stronami, i na rok bieżący wydzierżawiliśmy komu inemu, 699

Rower 708
Leutnera do sprzedania Krakowska 24 m. 35.

Do sprzedania piekarnia z urządzeniem wiadomości u stroża Krakowska 52. 706

Potrzebny ohtopioje 14 letni z 2-oh klasowem wykształceniem do cukierni A. Blaszcyńskiego. 0610

Licówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym POSADZKI TERAKOTOWE stale na składzie ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, II Aleja № 20 Telefon № 93.

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Kierownik Literacki F. J. Galiński.